

ÁGAI ÁGNES

Hogy jön ide Picasso?

VERSEK

BUDAPEST

**Sorozatszerkesztő:
SIMOR ANDRÁS**

**Tipográfia:
DOMJÁN ISTVÁN**

© Ágai Ágnes

Rovom a napokat, mint az utcát.
A szerda ismerős, köszönünk egymásnak.
A csütörtök javítás alatt.

A péntek kihalt némaság.
A szombat rikácsos, lökdösődés.
A vasárnap kerek, mint a telihold.
A hétfő szűk, zsúfolt járhatatlan.
A kedd városrendezés miatt a végére került

Letölthető:

[\[PDF formátumban \]](#) [\[EPUB formátumban \]](#)

Izmusok közt védtelen

Húsvéti üdvözület

Szép ifjúságom nem volt szép.
Öregkorom még az lehet.
A keresztről harmadnap leléptem,
húsvéti szögek kezemen.

Az élet feltámadva gyönyörű,
múlandósága édesít,
perceimet perselybe gyűjtöm,
évekké rázódnak hangtalan.

A barlang szája nyitva áll,
az idő visszaáramol,
kezdetnek a vég is megteszi,
friss barkaággal érkezem.

Retrospektro

(Hátra arc)

En olyan világba jöttem bele,
amelyik nem készült a fogadásomra.
Sót, ki akart zavarni belőle.
Ablakomon fekete kátránypapír sötétlett.
A nem-látszat miatt.
Aztán a fény átlyukasztotta.
És a lyukon át kitárult a világ,
amelyik nem készült a fogadásomra.
Lehet, hogy az egy másik volt.

A pusztítás rohamosztageit
Megállítja egy virágzó barackfa.
Legfeljebb belehervad.
De a hernyótalpak alatt kisarjad a fű.

Száraz lábbal keltem át a vízen,
mert a Duna befagyott alattam.
A véres, mocskos habokra ráfeszült a jég.
Kemény, fehér takarásban a múlt.

Úgy járkáltam a történelemben,
mint turista az ókori romok közt.
Dőlt oszlopokhoz támaszkodtam,
és gyűjtöttem a törmelékeket.
Köröttem az archaizált halál.

Létezni jó. Az ifjúság kikezdhetetlen.
Csikó szájjal friss igéket haraptam,
széna szagú legelőre vágytam,
szilaj, nagy távú ügetésre,
és nem akartam többé
félni a félelemtől.

A többit, persze, úgyis tudjátok.

In statu nascendi

Amikor megláttam a napvilágot,
este volt. Szép, borús, áprilisi este.
Sötétedett. De csak jóformán,
épp, hogy belekezdett,
még kivehetőek voltak
a nappal körvonalai.

A fény a szemembe cikázott,
de tudtam, nem a nap fénye,
(hiszen este van), hanem múvi fény,
kerek, kellemetlen, szűrő és hideg.

Tiltakoztam minden erőmmel.
Megkérdeztem, miféle világra jöttem,
de senki nem mondta meg.

Na szép, gondoltam, csak így,
minden tájékoztatás nélkül,
kész tények elé állítják az embert.
Kint a borús, áprilisi estén
zajlott a mindennapi élet,
vacsoráztak, rádiót hallgattak,
és latolgatták, hogy lesz-e háború.

Lett. De nekem egy szót sem szóltak róla.
Csak ügyködtek velem,
mint egy csomaggal a postán.
Lepecsételtek, felbélyegeztek,
rekeszbe raktak. Mentem a hivatalos úton.
Expressz ajánlva az életbe bele.
Ha jól emlékszem, 1932-ben történt.

Izmusok közt védtelen

Váltakozó izmusokban nőttem fel.
Gyűjtőfogalmak rendszertelen rendszerében,
összevont fogalmak sommás,
kategorikus imperatívuszában.
Az izmusok KRESZ tábláján
különböző színekkel jelölték őket,
hogy az egyszerű ember is kiigazodjék.
A táborok hívei valamilyen isták voltak.
Róluk készültek a listák,
a vád- és emlékbeszédek.

Ebben az izmusokra tagolt világban
mindenki megkapta a pecsétet,
és a pecséttel járó sorsot,
melyet kilóra mértek.
A világ olyan volt, mint a térkép,
színes jelekkel behatárolt:
melyik izmus hol fekszik,
meddig terjed, mi övezi,
mivel szomszédos, mennyi a lépték.

Csak később kezdett
a kartográfia megbomolni.
Egyik izmus belenőtt a másikba
vagy fordítva – mindegy!
Mocsaras, holt árterek keletkeztek.
Megváltozott a táj egysége, mondták,

lecsapolás, kéregmozgások.

Meg azt, hogy hja, kérem,
az izmusok már lejártak,
egyik ista olyan, mint a másik ista.
Különösen, ha ugyanazista.
Dehát ez is csak izmus:
szervilizmus.

Ludwig van...

(Violin concerto)

Felzajlasz bennem orkán erővel,
szétsöpröd szenvedéseim,
átviharzol az idegszálakon,
majd csipkés lágysággal lehullsz,
leomlasz, csendbe semmisülsz.
Sikolyt csiholsz,
a fájdalmat végigrezegteted,
röpke trillával szökteted,
játszi sóhajjal fújod el.
Kárhozatot tépsz, szenvedélyt sodorsz,
létrázol felfelé, magasba csúcsosulsz,
vibrálva zengeted a himnikus zörejt,
és áradva újból földre érkezel.
Viszel magaddal, hullámzói velem,
rám fúvód a tajtékos halált,
belém zsúfolod egész életem.

Frontvonalak

A védtelen védekezéskor
a támadás agresszióját
próbálja kivédeni,
és hátrálna, ha nem
szégyellené a visszakozás
gyávaságát, a kitérés
megalkuvását.

Szemtől szembe szeretne
védekezni, ami felér
egy támadással, hiszen
tevőleges.

A frontális védekezést

nehéz megtámadni,
nyíltsága óv és rákeményedik,
míg a begubózás
terepszínű egyenruhája
elfed, semmisnek álcáz,
miközben a sánc túloldalán
ugyanilyen mezben lapít
és ugrásra készül
a félelem szülte erőszak.

A számok faggatása

6,4, 0,9, 3,2, 7,1,5.
Mit üzennek nekem a számok?
A matematika, akár egy szimfónia,
rezgése, dallama, ritmusa van.
De én nem hallom, süket vagyok rá.
Gondot okozott az iskolában,
gondot hivatalban, vásárlás során.
Pedig az élet ezen alapszik,
számokkal meg lehet fejteni
a tudomány rejtélyeit,
bolygók állását, gének halmazát,
testek mozgását, erők viszonyát.

A számokkal gondolkodni, érezni,
társalogni lehet.
Szépek, okosak, elegánsak
és beszédesek.
Nekem hieroglifák,
görbületek és vonalkák,
néma kövületek,
hiába ostromlom őket,
nem szólalnak meg.

Nézem a pazar egyenletek,
gyökvonás, plusz, mínusz rejtélyét,
a racionális és imaginárius
számok csodáját,
mintha idegen ország
nyelvét hallgatnám.
Számok tana,
rendszerek szép szimmetriája,
az ész atlétikája,
a gondolkodás művészete,
kulcs, mely aMindenség zárjába illik,
bűvöletes, igéző számok,
miért rejtőztök el előlem?

Vattacukor

Fehér, tekergő vattacukor
szálon pereg, ragad
és dagad az álom.
Nyúlik, befon valami
idegen és ismerős történet.

Együtt holtak és élők
más szereposztásban
beszélnek, mozognak,
viselkednek.
Senki nem látszik,
úgy optikálisan,
de mindenki jelen van.

Kanyargós utcákon jársz,
furcsa házak, terek,
barnás fényű lámpák,
sötét bútorok
dísztelen díszlete közt.

Szólnak hozzád,
felelsz nekik.
Egy jelenet, a valóság
mázával bevonva.
Dobog a szíved,
keresed az ajtót,
de a függöny eltakarja.

Édeskés vattacukor
íze a szádban.
Valaki forgatja a rudat,
és a szálak
szétnyálazva
köréd csavarodnak.

Időfogó

Egyedül

Nem voltam ott.
De, ha ott lettem volna,
akkor sem lehettem volna ott.
Ott az emberrel nem lehet senki.
Hiába ül, fogja a kezét, nézi.
Valaki. De ki?
Nem látott. Nem azért,
mert nem voltam ott.
Ott ő sem volt.
Ő máshol volt ott.
Az ott és az itt között.
A palló mértani közepén.
Ott egyedül van az ember.
A szétnyílt harapófogóban,
a rakéta kilövésének pillanatában.
A megnyúlt, végeláthatatlan pillanatban.
Az időtlenség pillanatában.
A mielőtt és a miután pillanatában.
Mint a kötélháncos
a kötélen.
Egyedül áll, és nem érez mást,
csak a tömény egyedüllétet.
Minden messze van,
minden egyformán messze van.
Nincs mélység és nincs magasság.
Egyetlen pont van,
amin át kell lendülni.
Egyedül.

Időfogó

Fürösszél meg az időben.
Gyümölcsözzünk!
Beszívom az éltető napot.
Ránk melegszik a táj.
Ujjaidban lüktetek.
Ha árnyékká válsz,
fényként követlek,
sugarba gyűjtve hordalak.

Köröttünk szétszórt tükröződés.
Idődarabkák, törmelékek,
a hegyvonulat morzsalékai.
Tenyerünkben bűvő madárdal.
Holnapra már tegnap leszünk.

Ha nem sietsz,
avart kavár a szél,
kócos gubancba fulladunk.

Gombolkozzunk össze,
egymásba zárva biztosabb.
Felhőket hólyagzik az ég,
kötélen lengnek perceink.
Tócsákban zöldes víz vacog.
Tapadj reám,
és kerüld az estét,
ha jót akarsz.

A szemtanú

Megérintett a halál.
Ereztem ujjbegyét.
Sűrű, fullasztó lég volt,
valaki motozott körülöttem,
és elvitte a legbecsesébbet.
Nem látszott semmi,
csak a jelenléte volt biztos,
a mozgása, a művelet koreográfiája.
Mint álomban, amikor a dolgok nincsenek,
de megtörténnek.
Minden érzékletes és tetten érhető,
mégis bénult, zsibbasztó sötétség.
Az értelem nem tud rávilágítani,
nem működik, kikapcsol.
Félelem sincs,
sem ok sem okozat sem összefüggés.
A tudat elkeskenyül. De lát.
Valami végbemegy. Keletkezik.
Az antilét csodája zajlik.
Létrejön a nemlét.
Torokszorító, párás csend ölel.

A lét ragozása

Nem vagy. Noha voltál.
A nincsség felfoghatatlan.
Értelmezhetetlen.
Csak a van-nak van jelentése.
Voltál. Képzeletjáték,
akár az, hogy leszel.
Hiányzik a valóság fedezete.

Nem vagy. Noha voltál.
Fantom fájdalmam van.
Ez bizonyítja, hogy voltál.
Ha fájni tud, az ami nincs,
akkor, az van.
Tehát vagy. Noha voltál.
Csak a létezés állandó.
A nemlét nem létezik.

Bárhová lépek

Bárhová lépek, beléd ütközöm.
Át- és keresztül vagyok
szöve már veled.
Mozdulataiddal mozdulok,
hangodra hangolódom,
így élünk kettős kötésben
téphetetlenül.

Beszélgetés

De. És. Ha. Nem.
Ínyemre szorítom a szavakat,
felszívom a betűket.
Szólj! Hallgatlak.
Fülledt éjszaka csendjében
percegnek a kimondott
és kimondatlan szavak.
A te hangodon röpködnek,
mint bódult madarak
a kalickátlan éjszakában.
Hangod puhán, sötéten
hullámszik, mint a tenger.
Sztereóban hallom,
innen és odaátról.
Nincs korlát, nincs sövény közöttünk.
A szavak héját felpattintja az éj.
Elmondhatsz mindent,
amire eddig nem volt
erő, bátorság, alkalom.
A világ elaludt,
csak én hallgatlak éberem.
Beszélj!
Most értelek meg igazán!

Látod?

Látod,
próbálom élvezni a napfényt,
vígkortyú dalokat szürcsölgetek,
és nézem a sziporkázó, csillagos estét.
Elér a baráti szó,
melenget simító védelemmel,
őriz a szeretet,
árnyékával óv a platánfa.

Szóval,
élek, mint bárki más,
virágot ültetek tavasszal,
futok a kutyával
kutyafuttában a Duna parton,
köszönök az arra jövőnek,
nevetek, ha viccet mesélnek,
és elborzadok a Híradó képeitől.

Vagyis,
látszatra minden oké,
aztán egyszercsak hirtelen,
mint a hexensussz,
belém hasít a fájdalom,
hogyan nem vagy!
Mert nem vagy,
hiába hívlak, idézlek,
csalogatlak,
hiába kérdek,
mi legyen vacsorára,
nem felelsz,
szóra sem méltatsz.

Látod,
nem osztatom meg veled
bánatom, örömöm,
kenyerem felét.
Nem mondhatom el
sóhajos álmaimat,
és apróbb kis vétkeimet sem,
csak álcázott fájdalommat hordom
nélküledségem bús napjaiban,
és úgy idézlek föl meg-megújulón,
mint kiszáradt meder
a csobbanásos, friss hullámverést.

Az őrző

Tartalak teljes valómmal.
Két partom közé szorítlak.
Zúgó ár el nem sodorhat.
Nem emlékezlek, visszaéllek.
Áttelepítelek a mába,
rögzítelek megkötő anyagba.
Időzítelek.
Magamnak tartozom veled.
Voltságodról leválasztalak.
Kiragyogtatlak. Bevilágítalak.
A jelenben érzem jelenlétedet.
A múlt ablakát ököllel bevertem.
Kiragadlak.
Ütőeremen dobolsz
eleven lüktetéssel.
Létezel.
Élsz, mint minden halandó.

Emlékezlek

Igen, már tudlak emlékezni,
már időtlenedtél az időben.
Nem kérdezem, hány éve,
hiszen nem mérhetlek naptári évben.

Valahol gyökeret eresztettél,
s onnan lombosodsz mozdíthatatlanul.
Megálltál. Véglegesedtél.
Már nem akarlak belehurcolni a jelenbe.
Elhelyezkedtél.
Fölém borulsz, védőernyőként
rám sátorozod emlékképedet.

Magamra tetováltalak,
bőrömre karcoltalak,
belém égettem alakod eleven mását,
és nézem a hamisítón visszatükrözöt.

Már nem változol,
nincs elcsúszó hangsúly,
nincs szemrebbenés,
nincs előre, hátra,
oldalt mozdulás.

Viszlek magamon magammal,
múltam talapzatára állítalak,
és köréd fonom örökre

lelkem versekbe bujtatott
szép, könnyes hódolatát.

Csatornázás

Tegnap láttam egy felásott gödröt.
Az utat csíkozott léccel
elkerítették.
Csatornáztak.
Akik ástak, a földet
lapáttal félrehányták.
Akik nézték, bólintottak,
és elkerülték.
A csatorna csövét óvatosan,
hogy meg ne sérüljön,
becsúszatták, megigazgatták,
lefedték.
Ittak a műanyag üvegből,
kezet lötyköltek,
a lécet eltolták,
hazamentek.
A fogalom újból,
mintha mi sem történt volna,
megindult.
Csatornáztak.

Alulnézet

Kullogás az éjszaka
barlangrendszerében.
Csúszás hátulról előre.
A szegletekben a nappal
rémei lapulnak.
Nedves, homályos labirintus.
Kint tobzódó napsütés,
harsány fogakkal harapdál a szél.
Kint idő van,
itt időtlenség.
Kint formák, itt alakzatok.
Panoptikum.
Furcsa, szabályos rendezettség.
A leképezett felvilág.
Fordított optika,
lógó denevérszárny,
cseppkő szirmú rózsák.
Dallamverődés.

Valaki sír és énekel.
Minden egyszerre történik.
A fény elázik a sötétben.
A szó kiesik és visszapattan.
Vagy és mégsem.
A bejárat a kijárat helyére mozdul.
A kijárat becsukódik.

Csendélet

Puha szájjal csókol a csend.
Nem történik semmi.
Lágy krémfelhők mozdulnak.
Lassan.
Hozzám törleszkedik a csend.
Szép, hosszú,
vég nélküli hallgatás.
Letörli az emlékeket.
Üres vagyok. Tiszta.
A világ kihátrált belőlem.
Meg kellene születni.
De hova?

Félálom

A múlt kecses ívű
szép, míves serlegéből
iszom a kólát.
Hárfahangokat zenget a szél,
és duruzsos fahasábok
tüzénél melegszik a szív.

Fény-árnyék csíkja vetődik a falra,
karok nyújtóznak egymás felé,
csak ujjai érintkeznek,
mint ama freskón
megdicsőülten és révetegen.

Bársony papucsban
lépdél az álom,
tündérujjakkal ringatja lágyan
a panel ház vasbeton szerkezetét.

Muzsikás csend lopakszik a tájra,
emlékek raja szálldos,
finom kis remegés

a hold szötte függöny szárnyainál.
Pilláim lassan elnehezülnek,
felkelek és elzárom a tévét.

Napszakok

Az éjre ráfelel a reggel,
belesimulnak egymásba,
a váltás rezge fénye illan,
egy másodperc és megöregszel.
Pedig az élet most kezdődne végre,
és talán bírnád is még irammal,
de az árnyak egymásba csúsznak,
azt hihetned, mindennek vége,
a látóhatár felizzik vörösre,
búcsút int a napsugaraknak,
talán csak holnapig, és nem örökre.

Kilátások

Ha meghalok,
el fogom felejteni,
hogyan voltam.
Nem ismerem magamra
holtan.
Saját magam
nem a sajátom,
nem élhetem túl
a halálom.

Naptár

Rovom a napokat, mint az utcát.
A szerda ismerős, köszönünk egymásnak.
A csütörtök javítás alatt.
A péntek kihalt némaság.
A szombat rikácsos, lökdösődős.
A vasárnap kerek, mint a telihold.
A hétfő szűk, zsúfolt, járhatatlan.
A kedd városrendezés miatt a végére került.

A tegnapi kocsmá

Visszajárok a múltba,
akár egy régi kocsmába
tér olykor az ember,
leül a megszokott sarokasztalhoz,
körülnéz, kortyolgat,
feltérképezi, mi maradt,
mi változott, és lepergeti
a régi filmet,
melynek tudja a végét,
legalábbis a folytatását,
de hátha azóta módosult.
Szót vált a többi bémész
borozgatóval és sörözgetővel,
azt mondja, neki itt minden
és mindenki ismerős.
Pedig dehogy. Minden merőben más.
Visszaviszi a korsót, fizet,
és hazaballag a jelenbe.

Hadak és viselések

Egy kiállítás képei

*Ki itt belépsz,
ne hagyj fel a reménnyel.
A történelem nem ismétlődik,
csak figyelmeztet rá,
hogyan ismétlődhet.*

Fogj kézen, vezess!
Gyermekkorom sötét termei visszhangoznak.
Mindig van áthallás a múltból,
pedig a kísértetek hangtalan repülnek.
Ha leszállók az alvilágba, félek:
szembetalálkozom velük és önmagammal.

Már kiállíthatok. Köszömlére tehetők.

Már tárgyakká jegecesedtek.
Az imáik. A sóhajaik.
A reszkető könnyörgéseik.
Az engedelmes csoszogásaik.
A halálhörgéseik.

Egyre sötétebb bugyrokba érünk.
A falakon emberarcú szörnyek,
gyáva Vitézek, kegyetlen Kegyelmesek,
méltatlan Méltóságok.
Üveglapok között rendeletek,
határozatok, parancsok.
Ne ölj! – jogszerűtlenül.
Teremtsél hozzá paragrafust!
Tisztelt Ház! Tekintetes Bíróság!
Tisztelt Atyaúristen! Óvást emelek!
Fellebbezek!

Ez egy kiállítás, kérem!
Egy performance.
Tessék szíves , csendben maradni!
Abszurd drámát mutatunk be,
a szereplők nem élők,
a képek kasírozottak,
a vagon nem indul, mozdulatlan,
a szögesdrótban nincs áram,
a kémény nem okád füstöt.
Ezek csak kellékek,
egy történelmi horror,
egy pszicho-dráma kulisszái.

Lidércnyomás három felvonásban.
Rémkép-album.
Egy hagymázás elme klipjei.
Semmi közük az Ön gyerekkorához!
Nem is volt gyerekora!
A jegyek árát nem adjuk vissza.
Forduljon az Igazgatósághoz!

Csak a tárgyak. Látod?
A fecnik, a kacatok,
a fésű, a cipó, a csat, a púderes doboz.
A tartozékok.
Az élet mesterséges elemi részecskéi.
Kiválnak belőlük, túlnőnek rajtuk.
Jelek és jelbeszéddek.
Megtettesítik a testetleneket.

Már csak neveik vannak,
ahogy valaha szólították őket,
amíg számokká nem zsugorodtak.

Nevek, amire válaszolnak,
amivel azonosíthatók,
amivel visszahívhatók,
amivel számon kérhetők.

Vissza. A holttesteket
a Duna viaszosodja.
A füstöt a kémény visszafújja.
A gettó falai visszahullnak.
Visszafelé megyünk,
akár a Tórában az írás.

Látod a fényt? Kijárat.
A szellemvasút végállomása.
Kint süt a nap.
Hány évet öregedtünk?
Zsebünkben a gyűrött belépő.
Saját halálunk többletével élünk.

Szavak és jelentések

Tíz legszebb szavunk közt van a halál is,
vallotta Kosztolányi.
És tényleg, milyen dallamos,
jambikus hullámmal siklik
a nemlét parttalan óceánjába.
Halál. Tömör zene,
fenséges, mélylő végtelenség.
Kitátott száj, elnyel és befog.

Kristályéjszaka.
Kemény szikrákat szóró csillogás
az éj puhán sötétlő takaróján.
Szép, míves váza hajlat,
formás, villódzó szabályosság
a szétterült éj öblébe rejtve.
A k, r, s, t hangok szemcsés ropogtatásával
csillagszórós, ünnepi légység.
Kristályéjszaka.
Ki gondol pogromok fegyveres poklára?
Ám az asszociatív lánc megindul:
a náci hadigépezet
végigdübörög agyunkon,
és szöges bakancsával
belénk rúgja, belénk tiporja,
belénk tapossa a gyönyörű szót:
kristályéjszaka.

Másság

Te más vagy, mint én.
Mihez képest vagy más?
Milyen arányban vagy más?
Milyen értelemben vagy más?

Te őr vagy, én rab.
Te uralkodó vagy, én alattvaló.
Te jólétben élsz, én rosszlétben.
Te tehetséges vagy, én tehetségtelen.
Tea tulipánt szereted, én a margarétát.
Te magas vagy, én alacsony.
Te lágyan eszed a tojást, én keményen.
Tea mennyországbán hiszel, én a
reinkarnációban.
Tea gépekhez értesz, én a zenéhez.
Te fehérbőrű vagy, én barna.
Te Északon laksz, én Délen.
Te más vagy, mint én.
Én megöllek téged.
Te megölsz engem.
A te anyád sírni fog.
Az én anyám is sírni fog.
A te fiad bosszút áll.
Az én fiam is bosszút áll.
A te néped fegyvert fog.
Az én népem is fegyvert fog.
A te sírod domború.
Az én sírom is domború.

Az én könnyem is sós volt.
A te könnyed is sós volt.
Az én csókom édes volt.
A te csókod is édes volt.
Az én vérem piros volt.
A te véred is piros volt.
Az én éltém rövid volt.
A te élted is rövid volt.
Az én holtam is bűn volt.
A te holtad is bűn volt.

Itt és most

Itt és most
(lásd : hic et nunc)
folyik az átalakulás.

Át- és visszaalakulunk
képlékenyen és
játszi gyurmasággal
az egyik gazdaságból
a másik gazdaságba.
Szabad a gazda.

Közben követelözünk
és kesergünk,
hogy eben gubát cseréltünk,
de nincs guba,
nincs hajlék,
nincs munka,
nincs egészség,
nincs család,
nincs becsület,
és sorolhatnám,
de nincs idő,
és nincs értelme,
hogy visszamutogassunk:
ez volt a rend ezer évig.
Rend sosem volt,
csak rendek, rendszerek,
és rendteremtők.
(lásd még: diktatúra)
Fogy a nemzet?
Fogy a nemzeti erő?
Fogy a türelem?
Fogyó holdnak nincs udvara?
Ez a fogyasztói társadalom.

Itt és most
(lásd: fent)
folyik az átalakulás.
Itt minden folyik.
Több folyik el és ki, mint be.
Sodródunk egyik
Szent Szövetségből
a másik Szent Szövetségbe,
és minden szentnek...
(lásd: Szentek szokásai).

Dehát mi alakulunk.
Te hogy alakulsz?
Régi ingem levetem,
régi bőröm megmarad.
Vállalkozom, vállalok
felelősségen kívül,
minden menő üzletet.
Ez az ország eladó,
nagy nyári okkázció!

Számvetés–aratás

Nem jártam meg Auschwitz-Birkenaut,
de megjártam a 20. századot.
Bevagoníroztak ebbe századba.
Vittek. Hurcoltak. Löktek előre puskatussal.
Csajkából híg lét kanalaztam.
Őrtornyokból figyelték lépteim.
Lózung és lóden korban éltem.
Éltem.
Belaktam ezt a századot,
ismerem színét, szagát,
reményeit és hazugságait.
Magamra méreteztem.

Emlékeimben csizmák taposnak.
Tömeg, jobbra át, balra igazodj!
A tömeg mindig igazodik.
A forradalom felfalja
és kihányja saját gyermekeit.
Később megkoszorúzza.
Tetszettek volna más korban születni!
Bekkelés nélkül.
Dehát bennünket a 20. századba akkreditáltak.
Ebbe a nagy gulág századba.
A történelem nem azért történik,
hogy tanuljunk belőle.

A múltat nem lehet végképp.
A jövőt sem.
Aki polgár, velünk tart!
Kis, nagy és nyárs.
Menedzser Magyarországot!
A szavak ma 5,4%-kal zártak.
Hiteltelen világ.
Régi eszmék gyűjtőknek
kedvezményes áron!
Amíg a készlet tart!

Info-század. Ki mit tud.
Interneten lehívható a 20. század.
Virtuálisan szép az élet
és kegyes a halál.
Hamvainkat a Mars bolygó köztemetőjében.
Ja, ez már a 21. század.
Néhány perc és ott vagyunk.
Ha sikerül időben átállítani bennünket.
Addig is
szép vagy, gyönyörű vagy 20. század!

Emlékedet megőrzik a History In-Kal
őrző- és védőszolgálat kommandósai.

Hadak és viselések

Régi szép, békebeli háborúk!
Archivált, kosztümös, klasszikus,
sík mezőn megvívott csaták!
Ellenség jó, paripa fújtat,
szurony döf, ló nyihogya le,
ellen hörögve szét,
kavargó por, dobpergés,
megtisztelt sírok, kerengő varjak,
békekötés.

Azután a totális
hont védő és támadó háborúk.
Térképek, paktum, tengelyek.
El-Alamein, Sztálingrád,
Perl-Harbour, Nagaszaki.
Endlösung, szárnyasbombák, vödörlánc,
érmelegítők, Don-kanyar,
kenyérjegy, zsírjegy, lótetem.
Hitler kaput, Nürnbergi per.
Középen tolokocsis, jobbra bajszos,
balra szivaros. Tankönyvfotó.
Zónafelosztás. Az anyám is úttörőnek.

Végezetül a techo-háború.
Fiolák, idegmérgek, vírusok.
Vezérlőpultok, digitális kijelzők.
Szivarzsebben hordozható neutronbomba,
rakéták, űrbázis, képletek.
Már nem pusztítunk
ősemberi, állati ösztönökkel,
nincs testközelség. Test sincs.
Nem kell a hús, a vér,
az ölés közvetlen kéje,
felsugárnyalaboljuk egymást,
és lopakodva szórjuk a százféle halált.
Pedig, ha jól meggondoljuk,
ezen a bolygón rajtunk kívül
nincsen más emberiség.

Gospogyi, pomiluj!

Gospogyi, pomiluj!
Micsoda hajcihős világban élünk!
Szétverték sátrainkat,
szétverték embereinket,
szétverték isteneinket.
Hát kihez igazodjunk?
Hát kihez könyörögjünk?
Hát ki előtt boruljunk térdre?

Hideg szél fú innen is, onnan is,
megroppan a gleccser,
kitör a láva,
rázkódik a föld.
Jaj, lelkecském, galambocskáim,
ki tesz igazságot
a sok civódó között?
Itt is betyár, ott is betyár,
pusztul a jónép,
támad a kórság,
támad az ínség,
támad a gyűlölség.

Habzik a tenger,
süllyed a hajó,
még azt a behemót atombombát
is ledobják egyszer,
és akkor, Gospogyi, pomiluj,
annyi ennek a gané világnak!

Ne fohászkodjatok hát
földöntúli hatalmakhoz,
sötét praktikákhoz,
bűvös-bájos ördögűzésekhez,
vajákos mirákulumokhoz.
Ne higgyetek a cifra beszédűeknek,
hanem leikecském, galambocskáim,

fogózzunk össze
ebben a nagy téli didergésben,
gyújtsunk tüzet a Piac téren,
hadd melegedjék az emberi lélek,
ha már ilyen cudar időket élünk!
Gospogyi, pomiluj,
térjete vissza őseitek hitéhez,
és dobjatok néhány petákot a perselyembe!
Meghálálja az Úr!

Útviszonyok

Lucskos, álmos reggelre ébredt,
útnak indult, és azt gondolta:
itt megállunk, egy tapodtat se tovább.
De azért tapodta az utat,
ment volna tovább,
a továnál is tovább,
csak hogy az út elfogyott.
Lezárták,
eltorlaszolták,
felbontották,
hatóságilag megszüntették.
Ki volt írva: az út vége.
És zsírkrétával alatta:
az út nem is létezett.
Ha pedig az útnak,
mely nem is létezett,
vége,
akkor ez az út
járhatatlan.

Járom az utat,
a macskaköves...,
dehát se macskák,
se kövek.
Útnak pedig lenni kell.
Út nélkül nincs cél.
Az út célegyenest
visz a célhoz.
Ha az út célba ér,
akkor szentesíti a célt.
Ha nem, akkor
megszentségteleníti.
A szentségit neki!

Ha viszont az út
lezárva,
felbontva
satöbbi,
ha már nem út,
csak útfele,
útszakasz,
útnak látszó
elágazás,
akkor?

Akkor szólni kell,
hogyan ugyan már!
Útra szükség van,
út nélkül nem lehet
közlekedni.
Közlekedés nélkül

nem lehet közeledni.
Út nélkül nem lehet
ötről hatra jutni.
Akkor maradnak
az úttalan utak,
a kerülőutak,
a mellékutak,
a dűlőutak,
az útcsapások,
és a jól ismert
nagy magyar
kiúttalanság.

A remény dala

Szigetelt csöndben,
felszeg, esendő áhítatban,
száraz lábbal a Vervörös tengeren,
a Hurrikán szigetek alsó csücskén,
átellenben a gyűlölködéssel,
szép, pasztellszínű égbolt alatt
lesátorozik a reménység,
lesz még egyszer...

Micsoda bomlékony avarban járunk!
Az elsárgult hétköznapiak
szétmállanak a lábunk alatt,
cipőnkre izamos sár tapad,
a rothadás édes bűze
rárakódik a hörgőinkre,
és felköhögjük tegnapjainkat.

Kilazult támfalakhoz dőlünk,
keressük a cementet,
hogyan házainkat betapasszuk,
de a föld táncot jár alattunk,
szétnyílik, mint a seb,
és összedőlnek a menedékek.

Mázsás tömbök alól,
nagy messze a hályogos homályban
pisla fények, szaggatott jeladások,
üzenet vagy beteljesedés.
A fázós lélek magára dobja köpenyét,
megindul a fényforrás felé, és remél.
Remél, mint már annyiszor.

Homo technopitecus

Tágul a világegyetem, és szűkül a Föld.
Térben közeledünk, lélekben távolodunk.
Tudok mindent rólad,
de fogalmam sincs, ki vagy.
Sejt- és vegyüethalmaz.
Szerves és szervetlen anyagok összessége.
Funkcionálsz. Tömeged és térfogatod van.
Súlyodat kilókban és pozíciókban mérik.
Fajsúlyod tetszőleges.
Árúként kerülsz forgalomba.
Médiahangon beszélsz.
Flajszoltan hajtasz a kényelemre.
Csak a furcsa, az extrém,
a torz tud izgalomba hozni.
Gépeidet humanizálnod,
együtt működtök egy ütemre,
társad, teremtményed, főnököd.
A világ alkatrészekből áll.
Az élet programozható,
be- és kikapcsolással működik.
On és off. Ennyi az egész.
Kár annyit Filézni rajta.

Profit

Betört hozzánk a Kapitál,
nem a klasszikus,
a posztmodern.
Ha van ilyen.
Nem izmus még,
de megizmosodhat,
attól függ,
ki miből profitál.
Vigyázz, Attila,
most lopok!
Lehet, a tátott sárga száj
minket is lassan felzabál.

Amikor

Amikor minden komfortot megteremtettél,
és nem kell lehajolnod,
mert a tárgyak maguktól felemelkednek,

kezded alá szalad a kés,
hogyan elvágod a torkát felebarátodnak,
aki félig sem barát, félig sem ellenség,
csak idegen, mint egy úrlény,
nem tudsz vele mit kezdeni,
megeszi a csendet előled,
kirabolja javaidat,
széttúrja kényelmedet,
és meg kell vele osztanod a Földgolyót,
amikor már mindent megteremtettél ahhoz,
hogyan a rombolás kéjét megízleled,
hiszen szülni vagy ölni egyre megy,
ha génjeiddel már pertut ittál,
és a szorzótáblán megsokszorozódhatsz,
amikor a természetet hasba rúgtad,
sejtjeidet az űrbe szerteszórtad,
amikor virtuálisan létezel,
mert a valóság kiszáradt alólad,
akkor állj meg, légy bűnbánó, alázatos
és engedelmes. Kezdjél el újra emberré válni.

Ez csak úgy eszembe jut

Végtelen mezőkön szél jár.
Ez csak úgy eszembe jut.
Hullámszerűen a végtelen mezők
az átnyargaló, sodró szél alatt.

Végtelen mezőkön szél jár.
Jár? Rohan, viharzik,
száguld és söpör.
Fejjel egyenest nekimegy a múltnak,
széttépi, szétcibálja,
és belefúródik a jövőbe.
Az őszi szélvész már ilyen.

Végtelen mezőkön szél jár.
Nyomában por és tépett fellegek.
Kinyúlva fekszik szótlanul
a letarolt mező.

Egy ló kocog kantártalan,
ütemre lép, és felnyihog.
Végtelen mezőkön szél jár.
Ez csak úgy eszembe jut.

A holnap faggatása

Mi lesz holnap?
Mit hoz a holnap,
és mit visz el?
Mi lesz holnap?
Reggel, dél, este?
Este belehalunk
reggeli önmagunkba?
Másként járnak az égitestek?
Sietnek, késnek, leállnak?
Hány égitest pótol
egy Földgolyót?
Mi lesz holnap?
Változva ismétlődünk?
A holnap előrecsúszik
a tegnapelőtthöz?
Mi lesz holnap?
Mi lesz, ha az idő behorpad?
Kik jönnek a
homoszauruszok után?
Mit fognak kérdezni?
És kitől?

Lidércnél maradandóbb

Keringünk e hurrikán
söpörte világban,
ahol vért pisilnek a felhők,
és a légszomjas föld
fuldoklik, émelyeg.
Köröttünk minden: nyersanyag,
mígnem mi is
nyers anyaggá válunk,
és hasznosulunk
szelektív hulladék gyanánt.
A természetet rendre
felzabáljuk,
és talpig felvegyszerelve
irtjuk a tájat, irtjuk az embert.
Lidércnél maradandóbbat
nem alkothat így a jövő.

Példabeszéd

Még néhány lépés,

mondtuk a szakadék széle előtt.
De egyikünk se lépett bele,
csak megállt, és nézte,
milyen a szakadék.
Sötét volt, mély és hívogató.

Kő, föld, homok, dudva,
tulajdonképpen hegy is lehetne.
De szakadék volt.
Benne a zúzódás gyötrelme,
a fekete lyuk gravitációja,
az ásító száj feneketlensége.

Így nem érvényes,
mondta ekkor Hiperbolus,
mélység csak a mélyben létezik.
A nézelődés nem tapasztalás.
És beugrott, mint műugró a vízbe,
íme bizonyosság Isten előtt.

Hangzat

A hangfalon át
szűrődnek, szóródnak
és szitálnak a finom kis
zörejszemecskék.
A magzati lét
cseppfolyós közegébe,
a surranó neszek
szigetelt homályába
benyomul valami szilárd,
drabális akusztikai keménység.
Különböző frekvenciákon
harsány, tolakodó
beszüremkedés.
Foszlányok összemosódó
és szétváló,
erősödő és gyöngülő
hullámverése.

Nincs csendesség.
Már a sejt is
hangosan osztódik.
A szív lármás löketeivel
a vér az erek
falához csapódik.
Levezényelt szimfónia.
Tremoló hárfarezgés.
Kint kusza, zszibongó

kakofónia.

Zötykölödsz a bélelt kas
átfogó melegében,
zümmögsz és dongsz
ritmikus rezonanciában.
Azután a vonzás
pályára kényszerít,
földet érsz,
és kitör belőled
a tüdőből és
torkodból kipréselt,
artikulálatlan
emberi üvöltés.

És később, majdan elmenőben,
ha a világ ablaka
elhomályosul,
ha nincs ujj, amelyikbe
kapaszkodj,
nincs kép, amelyik
ide rögzít,
csak a hang marad,
az utolsó dallam
zúg tovább a kürt
labirintusán át,
hogyan beolvadjon
gy szépségesnek vélt
harmóniába.

Tér színházzal

Amott: semmi. Hátrébb is semmi.
Jobbról: táj. Balról: civilizáció.
Oldalról napfény.
Helyesebben: derengés.
Még helyesebben: fénypászma.
A tér mélyen és magasan,
jól érzékelhetően tágas.
De: valahol összeszűkül.
Illetve: a szűkülés lehetősége.
A lehetőség jelenléte.
Minden lehet, de csak
egy következik be.
Dráma: a bekövetkezés.
Az egy végig ott lebeg a színen.
Nem sors: következmény.
Minden előzmény
valaminek a következménye.

Egyvalaminek.
Főszereplő: az egyvalami.
Azt játssza, hogy történik.
Folyamatosan, ütemesen,
mondhatni: lineárisan.
Legalábbis a színen.
A térben nem.
A térnek nincs geometriája.
A színpad zárt, tagolt
és körüljárható.
Amikor a függöny felmegy,
tudni lehet, hogy a felvonás végén
legördül. Ez rendezői utasítás.
Tulajdonképpen: konvenció.
Valójában: színváltozás.
De: a függöny nem fed el semmit.
Átlátszó, mint a vízesés.
A játék a térben folytatódik.
Meddig?

Kataklizma

Semmi. Tömör semmi.
Kopár fuvallat Észak vagy Dél felől.
A Föld még nincs betájolva.
Reszkető süppedékek,
rücskös borzongás a felszíneken.
Szűrt fény, egyenletes óvatosság.
A semmi végigfolyik a kiszögelléseken.

Kidugják fejüket a szörnyek.
Ezer csápjuk van,
ezer szemük, ezer uszonyuk.
Vijjognak és viháncolnak,
forognak, dőlnek, remegnek.
Ezerféle formába bújnak,
aztán hirtelen megkövülnek.

A kövek szétmorzsolódnak,
színes kavicsként szerte hullnak.
A víz súrlódik, csattan,
ágaskodik és kinyúlik.
Mekondulnak a hegyek,
kettéhasadnak és ledőlnek.
Felhőket izzad az ég,
szétpattannak a szikraszemcsék.

Minden egyszerre létezik, egy időben.
Együtt kavarnak a csontok,

a szálkák, az Ízületek, a sejtek,
a pikkely, a toll, a kitin és a bőr.
Minden alkatrész egy halomban,
füstöl a kén, szisszen a salétrom,
zúzott, vörös törmelékek zuhognak.

A fény éles metszéssel
beleváj a földbe,
az lelassul, és torpanva megáll.
Nincs lélegzet, nincs mozdulás.
Valahol, túl mindenben,
és nagyon közelről
Bach H moll miséje csendül.

Hogy jön ide Picasso?

Persze sehogy. Ámbár, ki tudja?

Életünk színhelyén, ebben a biztos kézzel megrajzolt világban
a szerkesztett valóság absztrakciója innen is, onnan is
kiszögellik. A kép mozdul, noha áll, állónak tetszik,
bár mozog, és a végtelenség optikáját hazudja. Azt hinnéd,
szimbólum, meg kell fejtened a jelenséget, de az anyag
nyelvet ölt, hasonlítani akar arra, amire nem hasonlít,
és azonos a nem létezővel.

Ez a világ szemedbe néz, rád mered, készlet és kényszerít.
Kemény tónusokban beszél, hol csupasz, hol cicomás,
nagyon keserű és nagyon érzékeny. Hordozod, viszed,
gyötrődsz benne és utálod. Nem tudod megtagadni, mert
benne élsz, fényében villódzol, árnyaiban lopakszol.

Ki akarsz tömi a regulás rend egyen léptékű osztagából,
de a szerkezet szájában tart, két fogsora közt őrlődsz,
bekap, összerág, lenyel, nem enged. Hinnéd, ha az arányok
elbillennének, ha az élek letompulnának, ha a vihar nem
rázna,
tépázna, hajlítgatna. Ha nem késelnék meg a bőr
halványbársony
borítóját, ha nem tépnék fel a béléseket apró daraboltra,
hogy alig lehet egységes képpé összerakni.

Dehát csont sovány szelek nyargalásznak az ablakod alatt,
a távlatok megrövidülnek, daloló gyöngyajakad betapasztják.
Olvatag, buja színekbe akarsz burkolózni, gondolákon
siklasz át a sziklák récéi között, égő koloritba mártott
ecsettel húzod meg a kontúrokat, aztán belevágasz a
vászonba

úgy, hogy az állvány kettétörik alatta.

Roppant erők gyűlnek a tenyeredbe, dús testű, telivér szerelmek ügetnek, sörényes hajsza lihegnek körül, miközben szöges akadályokon ugratsz. Hol az éjfékete, teltidomú nyár puhasága, hol a lankák vonalain átsuhanó madárszárny? Hol az egymásra lelt békesség galambcsőrű szelídsége? Kemény fagy Toppantja a tájat, az olajbogyók szertegurultak, a formák kérge a tömör hútra tapad rá, sutba vágott mandolin tépett húrjai lógnak, a dallam kióvakodva belőle felszáll a magasba, mint a léggömb, mint a varázslat.

Párbeszéd Istennel

Állókép

Hajat mosnak a fűzfák.
Szép sörényüket bemártják a folyóba,
és nézik a rezgő tükörképet,
miközben szemüket csípi a hab.
Ott állunk a parton,
gyökereink összefonódnak,
lombjaink szétterülnek.
Erős sodrása van a múltnak,
a hordaléka ránk rakódik.

A kifutón

Ellobbant a nyár.
De itt feszít a teltidomú ősz.
Nem ígér tűzcsóvás bujaságot,
csak érett, meleg, asszonyi simogatást,
duzzadt levelek rejtelmes zizegését.

Az erdő színei égnek,

az avar dús ölet borzolja a szél.
Suhan, vonul az ősz
kimért, illatos eleganciával.
Ez az utolsó megmutatkozása.

Még őrzi a nyár
perzselő, elfúló ölelését,
de már lehiggadt, olykor hűvös,
máskor parázsló.

A vénülés fonnyadtságát,
tarka sminkjével rejti,
felszikkázik piroslán,
halvány sárgára sápad,
majd rozsdabarnába fordul.

Lépked az ősz
magabiztosan, lassan,
tündöklő díszait el- elhajítva
megindul a leskelődő
vén kéjenc tél felé.

Tél

Az égen vasalt nyári ing,
kemény kékségével ropog,
napfény szikrák lobbannak,
s a hőtömeg tapadtan
bújik össze a csikorgó
csizmatalp alatt.
Stilizált krétarajz a táj,
hibernált dermedés.
Az ágakon szél zörrentette
xilofon zene.
Várákozunk. Mi lesz?
Az idő pályán kívül
vesztegel.
A megült zúz egyensúlyából
kibillen, és zokszó nélkül,
halkan peregni kezd.
Gézbe pólyáit világ,
hintőpor, sebtapasz.
A levegő párája füstöl.
Várákozunk.
A fenséges csendbe belerondít
egy ocsmány petárda robbanás.

Karcos tél

Karcos tél suhint,
szétveri az ágak gyümölcsét,
megdermeszti a rügyeket,
leszárítja a virágokat,
felhőtörlesz mögé
bujtatja a Napot.

És mégis, valami puha melegség
bújik a hideg vasmarka közé.
Halk, nyöszörgő dallamok
sírnak a házak között
kettétört hegedűk húrjairól.

Fehér por hullik a magasból,
nem mérgező, ám
nem is ártalmatlan,
sűrű, tömény, összetapadt,
szétmorzsolts csillagszemecskék.
Karcos tél suhint,
rezeg a fehér fedő
a rotyogó, barna föld fölött,
gőzölög benn a sötétség.

Fagy metszi a tájat,
síkosán csúsznak a gondolatok,
gémberednek az ujjak,
nem tudnak, nem mernek
kinyílni egymás felé.
Megvárják a görcsoldó tavaszt.

Táj-kép

Megbonthatatlan táj.
Egységes abroncs gyűrűje ölel.
Holdfényillat.
Egy hideg égitest romantikája.
Hegyek zárt, kemény foglalatában
visszhangos énekek hullámoznak.

Hová igyekszel?
Miféle boltozatot varázsolsz magad fölé?
Tömör lég vastag fala nyom le.
Csonkolt fák sírnak ágaik után.
Az éden védőburka fölrepedt.
Írányt tévesztenek a madarak.

A föld alatt
bozontos felhők csaholnak.
Két part között
nedves, só marta kötömeg.
Fehér botjával tétován
botorkál közöttünk az Isten.

Könyörgés örök életért

Uram, én nem félek az örökléttől,
az élet állandósága nem nyomaszt.
Nem unnám meg a lét terheit cipelni,
bármilyen nehéz.
Jelen szeretnék maradni itt e földön,
és ép tudattal szemlélni
alakuló világaid sorát.

A végtelenség nyugalma vágyom,
ígéretedre, hogy nem szűnök meg soha,
nem harap belém az idő,
nem tép ki belőlem élő húsokat,
nem gyúr át, nem roncsol szét,
nem vet ki magából,
mint használt lim-lomot.

Uram, hagyj meg így, ahogy vagyok,
gyarlón, esendően, hibásan,
elférek így is a Mindenségben,
az sem tökéletes.
Jó volna kényelmesen
elhelyezkedni benne,
hogy ne érezzem a múltó lét siettetését,
a távlattalanság gátját,
a halálfélelem markolásait.

Uram, adj örök életet,
légy kegyes és nagyvonalú,
hiszen a szüntelen halállal már torkig lehetsz.
Az élet becsét nem az elmúlás adja,
hanem maga a létezés.

Esti ima

Énistenem, Jóistenem,
ez a világ elmegy velem.
Ha elmegyek, hova érek?

Édesjóistenem, félek.
Lefeküdnék, ha hagynának,
ha mások is aludnának,
de mindenki talpon, ébren,
villám cikázik az égen.
Ha vihar van, nem alhatok,
pedig nagyon fáradt vagyok.
Fogd a kezem, legyél velem,
le ne csukódjon a szemem.

Látomások

Az ég sötétlilába fordul,
széttépett felhő paplanok,
kihulló szárnyak kavarnak,
bicegnek sánta angyalok.

A szél a fákhöz dörgölődzik,
reszket a hullám, úgy zihál,
egymáshoz koccannak a bolygók,
az ördög Istennel komái.

Nyöszörgő pondrók fenekednek,
a tócsa tengerré dagad,
meredt szemekkel tátorognak
parthoz csapódó kis halak.

Véres tüzet böfög a hegység,
a föld tömlője átszakad,
széles sugárban tör magasra,
ami mélyében megmaradt.

Ez volna hát a végítélet?
Nem szólnak égi harsonák.
Hallgat az Úr, és nem okolhat
az ember mást, csak önmagát.

Párbeszéd Istennel

Párbeszéd? Perbeszéd?
Egy pár beszéd már elhangzott veled.
Többnyire hallgattál, legyintettél,
a fejedet ráztad, mosolyogtál.
Többnyire.
De egyszer beszélni kezdték
Én azt hajtogattam, rossz a világ,

hibás a tervrajz, gyenge a kivitel,
nincs koncepció.
Rábeszéltelek, teremts egy újat,
ezt pedig dobd a szemébe.

Te azt felelted, nincs
időtlenség és tértelenség érzetem.
A gravitáció ide cövekel,
azt hiszem, a világ zárt,
tagolt és értelemmel értelmezhető.
Holott maga az értelem
is csak matéria, egy szerv terméke.

Minden egyenlő mindennel,
fűzted tovább, de a minden
nem megszólítható.
A minden nem a semmiből lett,
a minden adva volt.
Káromollak, mondtad, mert
nem tudlak követni,
hiszlek, mert nem tudlak magyarázni,
hiszlek, hogy felmenthessem magam,
hiszlek, hogy igazoljalak.

Felelősségre vonlak,
alakká formállak, testesítelek.
Saját logikámat rád vetítem,
jóságodért esdek, elfordulásodért
büntetem magam. Engesztelni próbállak,
megvesztegetlek, fogadkozom,
és imádatomról biztosítalak.
Erkölcseimet neked tulajdonítom,
és tőled elvárom, hogy aszerint ítélj.
Teremtényeid csúcsának
gondolom magam, ki egyenes ágon
veled rokonítható.

Amikor az életem végéhez közél,
hívlak, érzlek, szinte látlak,
ösztöneimmel feléd csápolok,
tehozzád készülök.
Valamit megsejtek belőled,
de akkor ez már nem érvényesíthető.

Nem szóltam közbe,
hagytam, hadd beszéljen,
az ember legyen udvarias az Istennel,
ha már beszédre invitálta.
Dehát végtére is ki vagy?
töprengtem elmenőben.
És, ha nem vagy, akkor

kivel folytattam párbeszédet?

Mozaik

Harmatszpré. Fűreggel.
Kristálycsönd. Felhőférc.
Lombszűrő. Naphajlat.
Vízvászon. Foltpára.
Hangárium. Bolybélés.
Mindegyszerűség. Fényidom.
Húsmélység. Szikrázat.
Sejtgerezd. Szorzódás.
Hosszúzárlat. Kívül-belüliség.
Holdfarsang. Jelmezítelen.
Kalifaéj. Világtalanság.
Létlelet. Végtérerő.
Elemhalmaz. Szókenet.
Vonyíííííííítás. Fájdallam.

Vers másként

Minden költő ezt akarja.
Minden kezdő kezdeni akar.
Pedig csak folytatni lehet.
(Ugyanez a sor kérdőjellel).
Kitől kérdezed, te szerencsétlen?
Vannak folytathatatlan világok.
A miénk az.
(Ugyanez a sor kérdőjellel).
Új bőr kell, új csontváz,
új idegrendszer.
Új ábécé, új kódjelek,
új metaforák.
A galaxisokat át kell
rendezni az égen.
Rossz helyen vannak.
Értelmezni kell
a felfoghatatlant.
Ahhoz, hogy verset írjunk,
szét kell rágni,
és ki kell köpni a betűket.
Újra kell ősrobbannunk.
Tulajdonképpen
nincs más dolgunk,
mint hogy megteremtsük a világot.

Virtuális vers

Akár vers is lehetne.
A szavak szétömlenek a papíron,
tépett sorok, szétdobált képek,
merő felfordulás.
Szerte szószálak, szófecnik,
szóhalmok, szórögök.
Szórakoztató szószátyárkodás.

És mégis minden egységbe rántható,
minden mögött valami elhelyezhető.
A dolgok összeugranak, telítődnek,
megszilárdulnak, egységbe tömörülnek.
Nincs rendező elv, csak készítés.
Vegetatív inger. Reflex kilengés
a külvilág kalapácsütésére.

Akár vers is lehetne.
Mintha az volna.
Az összefüggések visszája.
Valóságmontázs.
Szómorze. Kidörömbölés.
Egy lelkiállapot görbéje.
Jelkiáltás.

Miközben virtuálisan
egy műhely köznapisága.
Esztergálsz, smirglizel,
satuba szorítsz, szegecselsz,
forrasztasz, gyalulsz.

Hozott anyagból dolgozol.
Mintha verset írnál. Virtuálisan.
Kitárulkozol, csontra vetkőzöl,
fény felé tartva megmutatkozol.
Egyszerűen szólva: megistenülsz.

Vers a versről

Nincs értelme úgy. Csak úgy.
Leírni a szavakat. Egymás után. Ahogy jön.
Tépett sorokban. Szaggatottan. Néha kipontozva.
Hogy oda bármit. Rövidzárlatos gondolatokat.
Gondolat nélküli zárlatokat.
Aztán legépelni, mint verset.

A vers más. A vers nem termék.
A vers biológiai lény.
Eleven, önálló élet.
A vers organikus egész
Nem leszaggatott fül,
kócolt haj, bandzsa szem.

Pedig jó összevissza beszélni.
Úgy. Csak úgy. Lazán, keresetlenül.
Fék, korlát, szabály és értelem nélkül.
Az értelem összeáll.
Minden leírt szó értelmezhető.
Az értelem nem a szavakban van. Mögöttük.
Ott tornyosul, mint egy nagy, barna szekrény.
Minden belefér. Hinnénk.
A bedobált szavak kipotyognak,
és szétgurulnak.
A szétszórt szó-tagok bénák.
Kezelhetetlenek.

No és a szilánkokká zúzott világkép?
Az egymás mellé rántott képsorok?
A pulzáló nyugtalanság?
Amikor a szavak
nem jelenteni akarnak,
csak jelentkezni?
Amikor felcsuklanak, mert telítettek?
Amikor hasadnak, mint az uránmag?
Amikor a vers önmaga metaforája?

Mi végre írsz? Letépett bőröd cafatokban.
De azt nem lehet vásárra vinni.
Verssel nem lehet kereskedni.
A vers pontos és diagnosztizálható.
Egy lelkiállapot láttelepe.
A szövetburjánzás is lehet szép.
Szép az, ami önmaga kritériumainak
maradéktalanul megfelel.
Szép az, amiből nem lehet elvenni,
és amihez nem lehet hozzáadni.

A vers természeti jelenség.
Keletkezik.
A mindenség és az Én
becsapódási pontján.
Ha ez nem következik be,
akkor a vers, nem vers.
Leírt szavak sorjáztatása.
Egymás után. Úgy. Csak úgy.
Ahogy jön.
Barkácsolás vagy szemfényvesztés.

Sablon a sublóton

Mese a pontról

Egyszer elindult a pont.
Kalandra vágyott.
Nem is kalandra, világra.
Nem is világra, saját magára.
Ezért elindult,
ment, mendegélt,
és körüljárta önmagát.
Pont lévén, ez nem volt
megerőltető.
Ezután nőni kezdett,
felfúvódni, gömbölyödni,
kiterjedni
székében, hosszában.
Csavarodott, tekeredett,
hajlított, domborított,
ahogyan egy gömbhöz illik.
Szép, új formákat öltött,
megnyúlt, kiszélesedett,
lelapult. Ránérvést:
akár egy ellipszis.

A pontnak tetszett
a változás.
Az alak és helyzet csere,
a térfogat módosulása,
a térben elfoglalt helye,
a hely dinamikája,
a dinamika kisugárzása.
Ez tagadhatatlanul tetszetős.
A kiinduláshoz képest
egyenesen impozáns.

Később szélei benyomódtak,
csúcsos kiszögellések
keletkeztek.

Felül elszűkült,
alul szétterpeszkedett.
Akár egy háromszög.
De az arányai megmaradtak,
konvergenciája sem szűnt meg.
Sőt, hegyének csúcsa
egyenesen a felhőket döfte.

Legvégén,
(hogy a közbülső
idomokat ne is említsem),
megdőlt, szétlapult,
elformátlanodott,
összezsugorodott,
és kezdett szép lassan
visszapontosodni.
Egyszer csak pont lett.
Nem is kettőspont,
hanem csak egyes.
Parányi, szűk,
és észrevétlen.
Pont, ahogyan kezdte.

Sablon a sublóton

Tulajdonképpen igen
mert hát utóvégre miért ne
az ember igyekszik sok jó ember kis helyen
hogy is mondjam csak madarat tolláról
dehát ő sincs fából meg aztán tudod hogy van az
az Isten pénze se elég neki
hiába no bogarat tettek a fülébe
bocsásson meg a világ két végén égeti a gyertyát
nem jut egyről a kettőre az egy dolog
különben is nem zörög a haraszt
vagy megszokik vagy megszökik megmondta
magyarán
annyian voltak mint az oroszok
szóból ért az ember dehát addig fél lábon is
két szék között tehet egy szívességet
az már csak hab a tortán
kerek percc kibújik a szög a zsákból
elvégre és utóvégre Jézus koporsóját se
látástól Mikulásig.

Téridő hiány

A világ egyre több magyarázatra szorul.
Mikor jön már egy Zweistein?

Fentről

Gépről lenézve,
kis kerek lyukon keresztül,
felhők alatt
mozog egy mikroszkopikus lény.
Azt hiszi, ő igazgatja a világot.

Szabad akarat

Úgy döntöttem,
hogy világra jövök.
Hova is mehettem volna?
Itt legalább
ismerem a kijáratot.
Exit.

Gyász hír

Hosszú és türelemmel viselt
élete után lelkét
visszaadta a Teremtőnek.
De az nem tartott igényt rá.

Sírbeszéd

Gyakorta változó elveihez
haláláig hú maradt.

Ateológia

A Megváltókat
még azelőtt elpusztítjuk,
mielőtt megválthatnának

bennünket.

Találkozás

A vadász mélyen
a szarvas szemébe nézett,
és felszarvazva távozott.

Faj elmélkedés

Szerencsére zsidónak születtem,
így végigszenvedhettem azt,
ami miatt, ha nem volnék zsidó,
bűntudat gyötörne.

Sorstalanság

Minden könyvnek megvan a maga sorsa.
Van, amelyik úgy robban a köztudatba,
mint a dinamit.

Hegyszerű történet

A festő le akarta festeni a csúcsot,
ezért nekivágott, és megmászta a hegyet.
De fent egy tábla fogadta:
Elnézést, a csúcs a szemben lévő
hegyre költözött.

Háború

A katona tükörbe nézett,
és meglátta a célkeresztet.

Helyrajz

Fiatal éveit
életveszélyben töltötte.
Később áthelyezték.
Jelenleg
halálveszélyben tartózkodik.

Közös hang

Nyájban még a nyúl is béget.

Basszus!

Vannak dolgok és dalok,
amiket nem lehet
tenorban elénekelni.

Posztkonzervatív hirdetés

Ne dobja ki!
Régi, megunt eszméket,
jelmondatokat, ideálokat,
célokat és beidegződéseket
veszek, eladok, felújítok,
kívánság szerint üzembe helyezek.

A világ dicsérete

Engem lefénymásoltak.
A bárányokat klónozzák, ugye?
Szétszedett szerveim túlélnek.
Vajon kiben fogok dobogni?
Meghívhatom egy ürsétára?
Ma gyönyörű telefölde van!
Sejtjeink egy meghitt
kis kémcsőben egymásra lelnek.
Gépeink IQ-ja egekbe szárnyal.
Ok működtetnek, ha verset írok.
Ám ha lejár a szavatosságom,
kidobnak e komfortos világból.

Lektori jelentés

A valóság, amit megélünk, valószerűtlen.
Giccses, elnagyolt, zavaros, kimódolt.
Rossz a forgatókönyv,
aki írta, nem ismeri az életet.
A történetnek nincs se eleje, se vége.
Kiagyalt szuper thriller:
vér, aberráció, gyilkok, erőszak.
A szerző dilettáns,
műve kiadhatatlan.
Kár érte, mert a téma érdekes.
Esetleg átdolgozható?

Mozgásban

Megyek. Körülöttem az élet. Foszlánybeszéd.
Fiúba simuló lány. Bele- egymásba gabalyodás.
Megy a mozgólépcső. Felmenők és lemenők.
Mennek az árák. Megy a rap üvöltés.
Mennek az F-18-asok. A lódarazsak meg a
varacskos disznók. Mennek az állatok.
Megyek. Úton, útfélen. Félúton. Tévúton.
Mennek az emberek. Hemzsegés. Ricsajoznak.
Csajoznak, A csajok nem rínak. Mennek.
Mennek a mozgó plakátok. Bekap egy érzéki száj.
Megy a sor. Cipők és talpak. Megy a szöveg.
Beszélni könnyű. Megy a mobil a fülhöz.
Szia. Kösz. Oké. Nuku. Tök. Király.
Megy a város. Vonszolja magát. Egyre megy.
Én, te, ő. Arcélek, hajak, lábak.
Taposunk, csoszogunk, megyünk. Előre, hátra.
Emberi léptek. Emberi lépték. Megléptek.
Mennek az utak és a vonalak. A csomók és a pontok.
Átkelőhelyek. A helyek átkelnek. Korán kelnek.
Megy a golyó. Mintha puskából lőtték volna ki.
Kilőtték. Aki lőtt, lőtt, aki nem, nem, megyek!
Megy a balhé. Jobb ma egy balhé, mint holnap egy jobb hé.
Megy a pénz. Fut a pénze után. Utánfutó.
Járnak a művek. Késnek, de járnak.
Felmegy a pumpa. Az idegeire megy. Egy ideig megy.
Lép és megy. Hova megy? Azt mondta, lépre megy.
Nem megy a munka. Megy az idő. Bár állni látszék.
Jött-ment. Jött és ment. Jól jönne, ha jönne valaki.
Nem mennek a menhelyek. Menhelytelenek.
Nem megy az üzlet. Pedig, ha egy üzlet menni kezd!

Megy az ország. Tönkre. Indul a föld is. Földindulás.
Mikor indul a föld? Tíz óra negyvenkor.
Nagy a jövés-menés. Menetelkor nincs jövetel.
Megy, mint a karikacsapás. A csapáson karikák mennek.
Mindenki megy. Ez egy menő hely. A gazda rétre megy.
Siess, lépjünk ki! lépjünk be! Kérek egy hosszúlépést!
Hová, hová? Bemegyek Európába. Szétnézek egy kicsit.
Merre megy? Toronyiránt. Egyedül nem megy.

A megalkuvó dala

Ez a világ olyan világ,
mint amit a féreg kirág,
itt is feslik, ott is szakad,
csoda, hogy még egybemarad,
de míg jobbat nem találni,
addig ezt kell reparálni.

Szürke hétköznapi

EUFÓRIÁBAN
megmozdult a föld.
FORMÁL DE HÍD BEN
elrabolták az elnököt.
SANTA CAFÉBAN
lezuhant egy repülőgép
miután a Herpeszeknek ütközött.
KURTZ UND GUTBAN
a lavina maga alá temette
a síelőket.
LOMBIQUEBAN
klónozott kentaurok születtek.
SECKO JEDNOBAN
meghibásodott az atomreaktor
6-os blokkja.
TAMPONBAN
kitört a Fíber vulkán.
KRASZNOFRASZBAN
kiújultak a harcok
a gerillák és a gorillák között.
KEFIRBEN
kiáradt a Styx.
HITCHCOCBAN
a héják széttéptek
egy kisgyereket.
A szomszéd pékségben

már elfogyott a kenyér.
Ez szerdán történt,
február 9-én.
Negyed egy tájban.
Befordult a sarkon.
Mindegy, gondolta,
az élet megy tovább.
Továbbment.

Egy békás, nyári este

Akkor egész éjszaka kuruttyoltak a békák,
békanyávogással, békacsiripeléssel, békafej hangon,
békabasszuson békaskáláztak, és zölden villogtak
a maszatos moszatok között, ugráltak és bugráltak,
vihorásztak, hogy bé-ka! bé-ka! Békategória!
Nincs teketória!
és csuda nagy vigalom volt, ropták a táncot
kőről köre, és meséket mondtak
a hol volt, hol nem voltról,
a csókká vált csúf királyfiról, cupp, cupp,
és beugráltak az éjszaka közepibe,
és fröccs, fröccs és hipp, hopp fölugráltak az égig,
a csillagokat zöld egyenruhájukra tűzték,
és masíroztak békaügetésben cicomásán és csilingelve
caplattak és cuplattak a kavicsok szegélyein,
bele a simaképű pocsolyába spricc, spricc,
sipirc innen nyápic rovarhad,
kuruttyolták az ákák meg a békák,
és belepisiltek az éjszakába csűr, csűr,
és mindenféle disznóságot vartyogtak az álmos
teknősök fülébe, azt hitték, övék a világ,
és békaphatnak minden legyet, szöcskét,
tücsköt, bogarat, miközben a bámész
kis ebihalakat be sem engedték
a Béka rock-koncertre, hiába hirdették
egész Békásmegyeren, hogy itt vannak
a világhírű Frog sztárok,
és nem a béka fenéke alatt,
ne csepüljete, hanem csápoljatok,
dehát zengett is a környék,
a lakók kihívták a vízirendőrséget,
még szerencse, hogy a társaság
kutykurutty, brekeke, addig, addig brekegett,
míg egészen berekedt.

Magyar nóta

CÉDÉÉEFGEÁHACÉ
az a világ mindenki E.
WÉWÉWÉ PONT.KUKAC.HERNYÓ.
SUK.DUM.HU.

Nyitva van az aranykapu,
amíg be nem zárják,
Szabó Józsit a kapunál
esemesen várják.

Nyitok neked egy honlapot,
ez képezi az alapot.
Bankszámlát is nyitok néked,
legyen meg a te részvényed.
Egy, kettő, három, négy,
néhány nullát hozzá tégy.

Nullából van éppen elég,
nem kell hozzá számla, belég.
Gyere babám, hazavárlak,
nem a hálón informállak.
Mert a hálón ott van más is,
a szerelem virtuális.

Isten senkit bottal nem ver,
szóból ért a magyareMBER.
Te scrallozol, én linkelek,
és a világ így lesz kerek.
AZANNYA KÖCSÖGIT!

Életünk műsorai

Szemem képernyőjére vetül a világ
Háborúk sorozata élesben.
Amikor a vér vérré válik.
Megatotalis háborúk.
Közben reklám: Vegyen levegőt!
Amíg a készlet tart!
Éljen élete végéig!
Ezt nektek! A vallatás
technikai fejlődése.
Krimo-pszichotriller.
Mindennapi betevő falataink.
Rakott lazac Rastignac mártásban.
Sült rokfort tejszínes rákkal, avokádóval.
Sportolódjunk!
Vadevezősök a Szaharában.
Mezitláb-túra a Himalájára.

Fitnessz a hullaházban.
Fogyasztás és fagyasztás egy helyen.
Terjed az ismeret.
Egy csecsemő kiteríti géntérképét.
Mit éreztem, amikor megfogantam.
Egy elvetélt magzat vallomása.
Kérdések a sexről.
Használt-e Adám és Éva gumióvszert?
Hányféle nemű lehet az ember?
Erogén zóna-e a pénztárca?
A helyes megfejtők
eurót és ázsiót nyerhetnek.
A valóságos borsza.
Ki kivel, miért, meddig?
A napot a Híradó zárja.
Eltemették az utolsó emberpárt.
Lesz hely a Földön!
Nyugodalmass jóéjszakát!

Az ember

*Ez a vers a Magyar Nemzeti Bank,
a Design Center,
a Villámhárító Művek,
a Magyar Antiheroinista Társaság,
a Self-made man Corporation,
és a Fővárosi Sertéshizlalda
támogatásával készült.*

Fenség! Vagyok, mint minden ember
sehonnai bitang,
sárkányfog vetemény,
vagyok ecce homo sapiens,
ki képzeli, hát szertelen.

Fenség! Nem tudom, ki vagyok.
Két lábon járó emlős,
ki verset ír, mert beszélni restell,
feszeng e rosszul szabott világban,
és átkozódik vagy esdekel.

Fenség! Vagyok a büszkén hangzó ember,
aki teremt és leigáz.
Jövőjét spermabankban tartja,
de nem láthatja hasznát,
mert tőkéje azóta sincs más,
mint a szellem és a szerelem.

Evolúció

Ó jaj, történelmi idöket élünk!
mondta az őseember,
amikor lehuppant a fáról.
A majomszabású emberek bólogattak.
Senki ne kurkásszon
más tetvei között!
Az ellenséget üsd, ahol éred,
ahol nem éred, ott is.
Ellenség az, aki utadban áll,
állhat vagy egyáltalán létezik.
Az élet alkalom arra,
hogy a másikat eltüntesd belöle.
Elsöként a szemtanút öld meg!
A vérnek ára, bére,
szaga és nyoma van.
Áldozz az isteneknek!
A bárány sem ártatlan.
A könnyörületesség a gyengék
erőfitogtatása.
A világ hasznosítható.
Ragadozz és birtokolj!
Azután írd meg emlékirataidat.
Az áldozatok nem beszélnek.
Nyugodtan megkoszorúzhatod őket.
Állj a törvények fölött.
Az alattvaló alávaló.
Vigyázz a fénnel!
Ott a porszemek is szembetűnnek.
Minden érdek és minden energia
hadra fogható.
Ne faggasd a természetet,
nincsenek titkai,
csak szokásai és rigolyái.
De, ha azt akarod, hogy fennmaradj,
maradj fenn a fán!
Az őseember ellépett a kamerától.
Ennyi.

Tablókép a nemrég múltból

No 1

Személyiség volt
Tisztelték, félték.
Odafigyeltek rá, ha beszélt,
s okát kutatták, ha hallgatott.
Számított bizonyos körökben,
négyzögekben és más alakzatokban.
Véleményét sokan kikérték (maguknak).
Nyomott a latban. Számoltak vele.
Főleg profilban látták,
éles arcélét – ezt mutatta –,
a másik arc, akár a holdé.
Magánéletét a köz elnyomta.
Nem ivott, nem vadászott,
nem járt társaságba,
egyebekről nem is beszélve.
Eszmét cserélt és gondolkodott.
Ez volt a főfoglalkozása.
Nem parancsolt, nem utasított,
elképzeléseit közölte, közre adta.
Olykor parancsként.
Monológokat írt vagy párbeszélt
egy képzelt baráttal
vagy ellenféllel.
Vitatkozott vele, fejére olvasta
ideológiai gyengeségét és tévedéseit.
Ha valaki magára vette,
elégedett volt, mint a
céllovó találat után.
Azután eltűnt. Az idő kimosta.
A halál elragadta,
mondhatni, elcipelte.
Néha említik, de jelző nélkül.
A jelző is lekopott róla.
Emléke őrizetlen.

No 2

Kövér kisfiú volt,
Nehezen mozgott,
de könnyen beszélt.
Mindkét tulajdonsága megmaradt.
Készséges volt és szemfüles,
ha vállalkozót kerestek,

jelentkezett és ajánlkozott,
akkor is, ha nem tudta mire.
A tanárok táskáit utánuk vitte,
hozott kávé a büféből,
vicceiken harsányan nevetett.
Ünnepségeken beszédet mondott,
lelkesített, buzdított, szavalt.
Előadó lett, főelőadó,
a Főimpexnél főfővezető,
a kormányfőnél főtanácsadó.
Előterjesztett, indítványozott,
referált, preferált,
és ropogtatta az r-betűket.
Hozzászólt az export fejlesztéshez,
a dunai hajózáshoz,
a haditechnikához,
és a globális felmelegedéshez.
Konferenciáról kijöve
elsőként nyilatkozott.
Ilyenkor azt szoktam mondani –mondta,
és mondta, amit ilyenkor szokott.
Szeretett utazni,
idő- és rendszerváltozáskor
hosszabb távra is.
Szeretett visszatérni,
Ferihegyen a kamerákba nézni.
Jóban volt a mindenkori hatalommal.
Vidáman halt meg, és hálás volt
a ravatalánál mondott szép beszédéért.

No 3

Keskeny volt és áttetsző,
csontjai vékony bőrkötésben.
Hosszú ujjai a fekete-fehér billentyűkön
izgatott szökelléssel fickándoztak,
majd vadul lecsaptak, mint a vércse.
Haját homlokából hátracsapta.
Kotta nélkül játszott, szemét lehunyva,
meggörbedt háttal,
a világ minden egyéb zaját kiszűrve.
Szobájában ernyős lámpafény,
Beethoven halotti maszkja, könyvek,
összefirkált, sárgult kottafüzetek.
A lakást kesernyés füstszag lengte át,
az ágyon párnák, a parkettán csimbókos szőnyegek.
Egyedül élt a zöldes félhomályban,
társa egy teknőc és a fikusz alatti
akváriumban ezüstösen tátogó halak.

Doromb, a macska már csak emlék gyanánt.
Rátapadt a magány, mint testre
a megizzadt ruha.
Pedig szép volt, azaz karakteres,
arcából tágra nyílt, mélybarna szempár
sugárzott nedves csillogással
kérdőn, csodálkozóan, megértőn, biztatón.
Csókolta-e valaha valaki
vadul, szenvedélyesen? Ki tudja?
Ajka vékony, halvány gondolatjel
a finom rezgésű orrcimpák alatt.
Szenvedélye a zongorán izzott fel,
játékában vergődött, sikoltott,
vonaglott, dalolt,
aztán felállt, mint ki álomból ébred,
a közönségnek pszt-t intett kezével,
nehogy tapsukkal megzavarják
az elcsendesült szép harmóniát.
Meghajlása alázat volt és hála,
a vékonyka test bókolt így
a dúsan termő művészet előtt.
Úgy halt meg, hogy elillant, mint a füst,
átszállt a sír fölött.
Zúgott a rekviem,
keményen koppant rá
a nedves földgöröngy.
Ő hallgatott és mosolygott.
Allegro, ma non troppo. Silenzio.

No 4

Tudósként született
szemüveggel, táskával, lexikkonnal.
Előbb tanult meg olvasni, mint járni,
első ákombákomjaival megírta disszertációját
a divergáns kohéziók
komplex diffúziójáról.
Játszóterén sosem látták,
a labdáról csak annyit tudott,
hogy rúgásra használt
gömbfelülettel határolt test.
Társaságban zavart volt, és dadogott,
a viccek poénját nem értette,
s megkérdezte, min nevetnek.
Érettségén véletlenül
az elnök helyére ült.
Táncolni nem tudott, tenyere izzadt,
kutatásairól mesélt vagy hallgatott.
A cserfes, csitri lányoktól tartott,

az ékeesebb nőekkel feszengett,
a kurváknak kezét csókolt,
és elnézést kért a várható kudarcért.
Elemében csak a katedrán volt,
pulpituson, üléseken és konferenciákon
a hosszú asztal mögött ejtőzött
nagy elődök szobrai és
cirádás oszlopok között.
Kollegiáit nyájas udvariassággal utálta,
de elismeréssel hivatkozott rájuk,
ahogy a karmester mutat a zenekarra.
A piruló, igyekvő hallgatókat szerette,
akik hazáig kísérik, és amit mond,
szorgosan lejegyzik.
A mikrofon és a kamera zavarta,
akárha pörög a magnó, amikor kérdezik.
A tudálékos riportert lenézte,
a kedves közönség nem érdekelte.
Elnyerte a dokortudományok doktora címet,
díjait, érdemrendjeit megbecsülte,
saját kezűleg tisztogatta.

Kezet szorított az államfővel,
de a piros szőnyegbe belebotlott.
A politika hidegen hagyta,
annyit tudott, hogy
nem monarchiában élünk,
és az oroszok már kivonultak.
Volt egy-két gyermektegy szenvedélye:
imádta a krumplicukrot,
és ha nem látták,
búgócsigát pörgetett a padlón.
A tévében a Frédi és Bénit szerette.
Lakását bejárónője, Rózsika tartotta rendben,
akivel olykor, nagyritkán
élettársi kapcsolatba lépett.
Betegágyában is ő ápolta,
kirakta neki a színes kapszulákat,
és nagy betűkkel felírta,
mikor, melyikből mennyit kell bevenni.
Ő csak nézte, és nem tudta,
mi végre rakták elébe.
Nekrológját sokáig fektették
a szerkesztőségi fiókban,
a gyászbeszédet is rég megírták,
amikor a váratlan hír megrendítette őket.
“Gyászol a tudományos élet!”
A családot Rózsika képviselte.

No 5

Sűrű fekete hajjal született,
égszínkék csecsemő szeme
csakhamar dióbarnára váltott.
Első szava a miért? Volt.
Soha nem kapott rá feleletet.
Azt hitték, rabbi lesz belőle,
töprengett, imádkozott és olvasott.
A gyerekekkel nem játszott,
magyarázott nekik,
és azok tátott szájjal hallgatták,
bár nem értették, mit mond,
de szépen beszélt és titokzatosan.
Könyvtárában, mint várúr éldegélt,
vaskos kötetek védték, amíg teheték,
írt, gépelt, szemüvege az orrára csúszott,
mely domináns volt és meghatározó.
Senki sem sejtette, hogy politizál,
gyűlésekre jár,
cédulákat oszt, ragaszt, és szónokol.
Utána hazatért, szótárt lapozgatott,
klasszikusokat ültetett át
finnugor talajba.
Tanulmányokat írt és monográfiát.
Nemzetközi híre nehéz helyzetbe hozta
a biztonságiakat, kik minden
lépését figyelték, és csak
a kellő alkalomra vártak.
Családja tudósként kezelte,
csak az asszony ébredt fel riadtan,
mert rosszat álmodott.

Így hát ő mindent bevallott,
megértést kért és toleranciát.
Szívem, lelkem a munkásosztályé,
mondta a megdöbbszent családnak.

Amikor egy márciusi vasárnap
az első Wehrmacht csizma
Budapest hídjára lépett,
tudta, hogy mindennek vége.
Néhány nap múlva zörgettek az ajtón,
a Heil Hitlerre Guten Tag-gal válaszolt.
Összekészített bőröndje
az ágy lábánál állt.
A magyar katonák házkutáltak,
a német a könyvtárat nézegette.
Öt percet kért indulás előtt.
Végigcsókolta a reszkető családot,
a szoba sarkába lépett,

és felvette az imaköpenyt.
A katonák fegyverre tett kézzel figyelték.
Sömá Jiszroel, Adonáj elauhénu,
Adonáj echod – zümmögte.
Levette a köpenyt, és mint
nyájas házigazda mondta:
uraim, indulhatunk!
Dachauban búcsúzott végleg a világtól.

No 6

Nem faragták kemény fából,
de megkeményedett.
Eredetileg lágy volt
és rugalmas, hőre tágult,
hidegre összehúzódott.
Cserzett arcbőre,
redőkkel szabdalt homloka,
ajka szegletében
a kettős meredély,
mindez csak álca, az idő
megtévesztő grafikája.
Naiv álmodozóként kezdte,
szép és egyenletes világra vágyott,
hol mindenki annyit ér,
amennyit felmutat,
és felmutathat annyit,
amennyit valójában ér.
Fájt neki a szegénység,
sebet ütött a megalázottság,
a kinyúló kéz, mely
ahelyett, hogy ökölbe szorulna,
alamizsnáért esdekel.
A fűben hevert, és félkönyökre dőlve
verseket írt egy spirálos füzetbe.
Szelídnek látszott,
de egy *kuss, ne pofázz!*-ra
túl hatalmasat lendült az ökle.
A cellában negyedmagával
vakarózott és vitatkozott.
Amikor szabadult, inni kezdett,
és olvasott, amihez csak hozzájuthatott.
Szervezett munkás lett,
öntudatos, kemény, belevaló.
Iskolára küldték,
küszködött az idegen szavakkal,
a bonyolult fogalmak cikornyáival.
Politikai tiszt lett,
eszmei fronton is hadra fogható.

Itt sem maradt sokáig,
véleményt mondott,
azt hitte, ez a dolga.
Felettese másként gondolkodott.
Húvösre tették, nekiült,
hogyan emlékeit megírja.
Kipellengérezte a kort
és annak szellemét,
amelyet képviselt.
Lerántja a leplet, de látnia kell,
a lepel már réges-rég lehullt.
Azóta falun él, a fűben verset irogat,
olykor borozgat,
s ha az ital fejébe száll,
párás szemmel mesél a cimboráknak
a régi szép időkről,
mikor még ő volt a Jani.
Meg a másik Jani.

No 7

Mókamester volt, kedves, bolondos,
kótyagos bohém.
Fütyörészett, dalolt,
vicceket gyártott,
és kávéházakban előadott.
Pénze vagy sok volt,
vagy semmi se.
Költekezett és kölcsönért
kunyaerált.
Játszotta a hősszerelmest,
letérdelt, esdekelt,
de a hön áhított randevúról
elkésett vagy elfeledkezett.
Jól táncolt, filmszínésznek készült,
afféle szőke Jávor Pálnak.
Nem lehetett, mert
faji hovatartozása volt.
Egy ideig bújtatták a vészidőben,
de rátaláltak, mert hangoskodott.
Meggörgette, adjon-e autogramot,
a rendőr nem kért, vitte az őrszobára.
Meglógott, hazament,
de SAS szárnyon behívták.
Távolabb vitték. Küldött egy lapot:
Borban az igazság, Borban a vigasz.
A kőfejtők között utánozta Hitlert,
Mussolinist, és a magyar vezérkart.

Sikere volt, nevettek rajta,
és hajnalban gödröt ásattak vele.
Tízen voltak: a mulattató,
és a hálás publikum.
Ásta a sírt, majd észrevétlen
belehuppant, magára szórta a földet,
hadd higgyék: halott.
Lent lyukat fúrt, és
csapzottan kimászott.

Szép lassan, ráérősen,
kis partizán besegítés mellett
Borból hazabandukolt.
Igaz volt-e vagy sem?
Így mesélte.
Történeteivel idővel bővültek
és színesedtek.
Órai (his)ztorijait később
megfilmesítette.
Cansas Cityben halt meg
nyolcvankilenc éves korában.
Leesett egy bárszékről,
és fejét a földbe verte.
Számptalan özvegy siratta.

No 8

Szikár volt, száraz,
kemény, mint egy deszkalap.
Nem mosolygott,
legfeljebb széjjelhúzta száját.
Szemöldöke közt párhuzamos ráncok,
homlokán gondterhelt vonalak.
Elképzelhetetlen,
hogy valaha gyerek volt.
Többnyire sietett,
mindig tartott valahová,
az óráját nézte,
elnézést kért, és távozott.
Udvariassága fagyos és kimért volt,
akárha gúnyolódna.
Pillantása kiismerhetetlen
a ránehezülő szemhéjak mögöl.
Nővel nem mutatkozott, állítólag elvált,
az asszony külföldre ment, küldték,
szökött, emigrált, disszidált,
ki tudja?
Az íróasztalán egy fénykép állt,
talán az anyja, talán egy rokon,

talán az elvált feleség.
Az egész ember talános.
A jogtudományban szerzett babérokat,
tankönyvet írt, a politológiába
is belekóstolt, de nem elemzett,
csak leleplezett.
Kíméletlenül, élesen, szósavba mártva.
Ha forradalmi korban él,
vérpadra küldik vagy bitó alá,
szemét nem engedi bekötni,
és élteti azt, ki miatt halni kényszerül.
Békésebb idők lévén
csak menesztik, azzal vádolják,
mi lényétől idegen.

Így sértett göggel csomagol,
és felajánlja szolgálatait a Szervnek,
hol az információ mindenkor hasznosítható.
Jelentéseket írt szig.biz! Felirattal.
Aztán egyszercsak, ki tudja, miért
elnyelte egy feneketlen bendő.
A gépezet beindult.
Hiába vallatták, csak keserű vért köpött.
Utána nyomorék évek,
és a szabadság hajnala
feketebb volt, mint a benti éjszaka.
Kint nem beszélt, karthausi lett,
szétmállott a lelke,
nem szidott, nem dicsért,
nem vitatkozott.
Ment hálós cekkerrel a Közértbe,
vásárolt, elrakta,
kezével intett, nem köszönt.
Amikor a rendszer változásba fordult,
kérdték tőle, mi lesz ezután?
Vállat vont, legyintett,
és a fészerben a falba vert egy kampót.
Jó erőset.
Egyszer még jól jöhet talán.

No 9

A tükör előtt állt
horgolt terítővel a vállán,
anyja nagy szalma kalapjával
a fején, szoknyáját összecsippentve
meghajolt és mosolygott.
Nyolcéves volt, tapsra vágyott,
így hát tapsolt magának,

és lelkesen kiáltott hozzá:
Hogy volt, hogy volt!
Képzeletben átvette a virágkosarat,
és csókot dobott a közönségnek.
Ha valaki megleste, kirohant a szobából.
Egyébként vézna,
félszeg kisleány volt,
rosszul számolt, csúnyán írt,
semelyik tantárgyban nem jeleskedett.
Csak a dobogón, a tornatermi ünnepségeken
nőtt nagyra egy másodperc alatt.
Szavalta, mondta, zengte,
élte a verset, mintha
rejtett titkát árulta volna el,
zúgta, repítette a szavakat,
játszott a hangsúllyal,
emelkedett és ereszkedett vele.
Nem selypegett, nem énekelt,
nem versikét szavalt, költővé vált,
aki vall, aki szenved,
kér, szeret és káromol.
Az iskolát kinőve a színház nagyja lett.
Stuart Máriaként, ha veszthelyre indult,
nyakán az erek kidagadtak
a közelgő bárdcsapás előtt.
Végigjátszott minden nőtipust,
volt cserfes, makrancos,
bohókás, gonosz és kacér,
kegyetlen és esendő,
ifjú és öreg.

Családja nem volt,
a színpadok közt élte életét.
Itallal, gyógyszerrel dobta fel magát,
szivart is szívott és tripla feketét.
Két kézzel markolta a függönyt,
fél, ha elereszti,
legördül előtte végérvényesen.
Kapaszkodott mindenkibe,
szerelemből szeretkezett,
görcsösen, kishitűen és megalkuvón.
Bizonygatásra várt, elégtételre,
garanciára, ünneplésre
és feloldozásra.
Csak a függöny két kitért
védőszárnya közt érezte
a biztonságot, a megdicsőülést.
Játszott az utolsó percig,
sőt, azon túl is, mikor már
szánandó volt a nagy erőlködés.
Túladagolta a szert,

kábán, zavarosan, csapzott-ziláltan
hullott össze a sok fenséges
színpadi meghalás után.
Egyszerűen ment el,
gyarlón, közönségesen.

Csak a ravatal pompája volt
ismét magasztos.
Koszorúk és kandeláberek között
az utolsó nagyjelenet,
fekete, lakk dobozba zárva,
fehér kaméleákkal övezve
reflektorfényben, diadalmasan.
Aztán egy márványtábla,
és egy bérletsorozat.

No 10

Kedves, kotnyeles kislány volt,
ugrált, énekelt, csacsogott.
A háborút is játéknak vélte.
Szól a sziréna, futni kell,
irány a pince,
aki bújt, bújt, aki nem, nem,
bumm, krokodil grófi.
Katonák, jöttek, mentek,
szúrós szemmel néztek,
volt akit kiráncigáltak,
de őt nem bántották,
egyikőjük még cukrot is adott.
A város robaj lőtt,
a házak összedőltek,
mint az építőkocka vár.
Állandó nagy felfordulás,
az utcán fekvő emberek,
szánkókon húznak lim-lomot.
Idegen, borostás férfiarcok,
egyik sem az apja, ő a frontról
küld tábori lapot,
és sok-sok szerető pusztit.
Később egy másik bácsi mondja:
szólíts apukának ezután.
A béke is katonás volt.
Az iskolában sorakozó, igazodó,
zászlófelvonás, eskü, nyakkendő, Előre!
Ha ifi vagy, lépj közénk!
Lépett. Ösztöndíj. Lomonoszov Egyetem.
Daragíje tavariscsi, daragíje druzjá!
Hála a bölcs...

Nézd, elvtársnő uszályába kerültél.
Kedden kettőkor a Műegyetem előtt!
Aki magyar...Emberarcú szocializmust!
Szabad földről, a 18., 42. hullámhosszon!
Az emigráció keserű kenyerét.
Oldott kéve.

Dear father and mother!
Küldünk kakaót és nylon harisnyát.
George és Bili az Empire States Building előtt.
Egészen szép nálatok újra Budapest itthon!
Anyway...itt lehet üzletet csinálni.
Hiába, a vér szava,
gyerekek akarják ismerni gyökér!
Az Unió befogadja magyarok!
A magyar élt, él és élni fog!
Nem Lenin.
Széchenyi a legnagyobb Stefi!
Csak tanuljátok meg, pénz nélkül nem megy.
Sorry.

ISBN 963 430 427 3
ISSN 1216-1861

Felelős kiadó a szerző

Felelős szerkesztő Tabák András

2003 Vasas-Köz kft nyomda
Felelős vezető Badó Géza

Terjeszti a Könyvtárellátó Közhasznú Társaság
